

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Ministrstvo za javna dela in naš promet s tujci.

Dokazano je, da imajo naše slovenske dežele predpogoje za promet s tujci. Imajo toliko naravnih krasot kot malokatera druga dežela. V svojo žalost pa moramo priznati, da je ta važna gospodarska panoga pri nas še bolj v povojih. Naravno je, da naše ljudstvo ni moglo takoj spoznati važnosti te gospodarske panoge. In če so jo posamezniki spoznali, tedaj pač niso mogli izpeljati svojih idej ali pa niso mogli zadovoljiti vsem rafiniranim zahtevam razvijenih letoviščarjev — iz popolnoma enostavnega vzroka, ker jim je nedostajalo kapitala. Naši slovenski kapitali ne pač še premalo mobilni. Naši kapitalisti ne špekulirajo, temveč nalagajo svoje kapitalije navadno v razne denarne zavode, za kar dobivajo običajne obresti. Iz njihovih kapitalij ima pa glavno korist tuji kapital.

Naša vlada je popolnoma dobro spoznala veliko korist prometa s tujci. V to svrhu z vsemi mogočimi sredstvi pospešuje in podpira vsako akcijo, s katero naj bi se povzdignila ta gospodarska panoga. Ustanavljajo se razna društva za promet s tujci. Tudi pri nas deluje tako društvo zelo uspešno. Vlada pa še drugače podpira promet s tujci. Ministrstvo za javna dela ima na leto na razpolago 80.000 K, s katerimi podpira hotelske družbe itd. Da ministrstvo faktično podpira taka podjetja, hočemo navesti samo dva slučaja. V Inomostu so ustanovili hotelsko stavbeno družbo z omejeno zavezo. Na čelu te družbe je dvorni svetnik Drahtschmidt. Začas. glavnica znaša 600.000 K. Kakor poroča „Neue Freie Presse“ z dne 20. februarja t. l., št. 16343 je obljubilo ministrstvo temu podjetju svojo podporo. — Hotelsko stavbeno društvo v Beljaku je sezidalo v Beljaku hotel za 2 milijona kron. Temu hotelskemu podjetju je obljubilo ministrstvo za javna dela skozi 6 let letne podpore po 66.000 K. Privoščimo jim to, kajti mi stojimo na stališču, da ima vsakdo — in ne samo posameznik, ampak tudi narod kot tak pravico, da se gospodarsko opomore in okrepi. Toda kaj nam pomaga, če pa naši preljudi sestanovanci — Nemci — ne stojijo na tem stališču. Ti naši sestanovanci nam nočejo priznati, da smo mi popolnoma tako enako-pravni sestanovanci pod avstrijsko streho kakor oni. Z eno besedo, mi spadamo v podzemlje.

Pred nekaj dnevi se je n. pr. zgodilo nekaj nečuvnega. Trije slovenski tržaški zavodi — „Jadranska banka“, „Tržaška posojilnica“ in „Trgovsko-obrtna banka“ so kupili od vdove Feder Hotel Grljan pri Trstu. V to svrhu bodo ustanovili trije zavodi akcijsko družbo in sicer „Hotelsko akcijsko družbo Grljan-Miramar“. In vsled tega je postalo po vseh laških in

nemških listih kričanje. Mi ne smemo torej niti na svojem lastnem ozemlju snovati akcijskih družb v pospeševanje naših gospodarskih interesov, mi nimamo pravice pospeševati prometa s tujci. Tujski promet so menda vzeli Nemci v zakup.

Toda vse to kričanje je zvonjenje po toči. Grljan je torej v slovenskih rokah. Ta hotelska akcijska družba je največjega pomena za razvoj tujskega prometa ob naši slovanski Rivieri.

In tako se nam poraja vprašanje: Kaj pa naša vlada? Ali ta naša vlada pozna to važnost? Naša vlada pozna to važnost — toda noče je spoznati, ker so pri tem intertirani Slovenci. To nanovo ustanovljeno hotelsko podjetje ni edino slovensko podjetje te vrste. Konstatirati moramo, da ministrstvo za javna dela še ni dalo niti vinarja za slovenska hotelska podjetja, čeprav bi ravno naše dežele potrebovale mnogo večjih in izdatnejših podpor nego druge dežele, kjer je tujski promet že zelo razvit. Iz tega je razvidno, da vlada nima prave volje, podpirati in pospeševati tujskega prometa v slovenskih deželah. Morda ima pa tudi strah pred Nemci. Vsaj še nismo pozabili slučaja, ki se je zgodil pred kratkim časom na Češkem. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo podporo nekemu češkemu združenemu gospodarskemu podjetju. Kakšen vrišč so zagnali nemški listi, kako so grozili vladi, ki je po njihovem mnenju s to podporo izdala — čujte! — nemške interese.

Toda nemška drevesa še niso zrastle do nebes. In dobro je, da se ta drevesa, ki so vzrasla iz tal, napojenih z nemško oholostjo, nekoliko pristrže. Mi pozivljamo vse naše merodajne kroge, predvsem naše državne poslance, da posvete nekoliko pozornosti tem zadevam in da popolnoma kategorično zahtevajo, da se z našimi denarji podpro, in sicer dobro podpro naša slovenska podjetja, ki so ustanovljena v svrhu pospeševanja tujskega prometa.

Nekateri kraji naših dežel so direktno nakazani na dohodke, katere dobivajo od tujskega prometa. Naloga države je pa, da skrbi za vse državljane enako — in tako mora ravno te naše kraje podpirati z vsemi sredstvi, ki so ji v tem oziru na razpolago. To pa, če je Nemcem drago ali ne!

Slovanski Jug.

Vojne priprave na Bolgarskem. Iz Soluna se poroča o nervoznem oboroževanju bolgarske armade; veliki vojaški oddelki so že zasedli vse važne obmejne postojanke, kamor so prispeli veliki transporti orožja in municije; izbruh posameznih spopadov so na dnevnem redu. Bolgarska je popolnoma pripravljena na boj. Na napetost med Turčijo in Bolgarsko so posebno uplivala

vesti, da so se dogovori glede avstrijsko-ruskega zblizanja definitivno razbili, vsled česar je postal položaj na Balkanu jako kritičen. — Kakor smo že včeraj poročali, je bilo javno mnenje v Rusiji nasprotno približanju k Avstriji, zato pa obrača svojo tem večjo pozornost razmeram na Balkanu. Pa tudi Bolgarska sama je trdno uverjena, da mora priti prej ali slej do konflikta, zato se neprestano oborožuje, dasi je minister notranjih del v sobranju na interpelacijo glede obmejnih konfliktov odgovoril, da jim ne pripisuje nobene važnosti! — Značilno za predstojajoče dogodke je vedno tesnejše zblizovanje Srbije in Bolgarske. Med srbsko in bolgarsko vlado se namreč vodijo dogovori glede obiska bolgarskega kraljevskega para na belgrajskem dvoru; obisk je že definitivno določen pred odhodom kralja Petra v Petrograd, samo to še ni gotovo, ali se ustavi Ferdinand na potu iz Rusije, ali pa se poprej vrne v Sofijo in potem oficielno obišče Petra.

Milovanović v Carigradu. Turški ministrski svet je v izredni seji izdal službeni komunike, ki govori o dogovorih srbskega ministra zunanjih zadev dr. M. Milovanovića z raznimi turškimi državniki. Princip vseh dogovorov je bil, da sta se Turčija in Srbija zedinile, da se vzdrži na Balkanu status quo! Dogovorilo se je tudi o skupnem postopanju obeh vlad, kar se tiče gospodarskih in socialnih vprašanj. Sklepalo se je tudi o novih točkah trgovske pogodbe med obema državama. Turška je privolila prost prevoz srbskega blaga in vojaškega materiala skozi Solun; zgradbi adrijsko-donavske železnice turška vlada v principih ni nasprotna, samo želi, da prevzame del neka turška stavbinska družba. Dalje je končal M. Milovanović tudi definitivno dogovore glede obiska kralja Petra in prestolonaslednika Aleksandra, ki prideta sredi maja tekočega leta v Carigrad.

Ruska politika na Balkanu. Na Dunaju se mnogo govori v oficielnih krogih o povratku bolgarskega ministrskega predsednika Malinova in ministra zunanjih del Paprikova, ki sta se vračala včeraj iz Petrograda preko Dunaja v Sofijo. Dasi sta ostala nekaj časa na Dunaju, vendar nista obiskala ministra zunanjih del grofa Aehrenthala. Ta dogodek se razlaga kot značilen znak današnjih odnosov med Avstrijo in Rusijo, ker je v tem slučaju gotovo ruska vlada vplivala na bolgarska ministra, da naj nikar ne obiščeta Aehrenthala. Dunajski listi različno komentirajo ta korak bolgarskih ministrov in je nazivljejo netaktnim, povsem zato, ker je povabil svoječasno Aehrenthal Malinova, da ga obišče, ko se vrne iz Rusije. „Reichspost“ piše o tem slučaju: Zdi se nam, da je ruska vlada direktno vplivala na korak bolgarskih ministrov, tako da je ostalo tudi prijateljsko vabilo grofa Aehrenthala brezuspešno? Mogoče pa je napočil čas maščevanja gospoda Izvoljskega?

Knez Nikola in kralj Peter. Iz Belgrada se nam piše, da sta si v zadnjih dnevih parkrat pisala kralj Peter in črnogorski knez Nikola in v njih razpravljala o potovanju v Petrograd. Knez Nikola hoče namreč potovati v Petrograd, a tudi v Petrogradu se želi, da se tamkaj snide s srbskim kraljem, da se tam rešijo vsa nesoglasja, ki so se pojavila v zadnjih časih med belgrajskim in cetinjskim dvorom. Knez Nikola se je odločil, da potuje zdaj v Petrograd ako bi mu pa ne bilo mogoče, pošlje tje svojega zastopnika sina prestolonaslednika Danila. Kralj Peter je obljubil, da pride s člani srbske kraljeve obitelji na Cetinje čestitat Nikolii ob priliki njegovega petdesetletnega vladarskega jubileja, a potem mu vrne Nikola s kneginjo oficielno obisk ter ostane par dni v Belgradu. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da je tukajšnji ruski poslanik prevzel po navodilih ruske vlade vse inicijative glede obiska obeh vladarjev. V ta namen so se vršili včeraj šifrirani brzjavni dogovori med srbsko in črnogorsko vlado.

Splošni pregled.

Program za delovanje državnega zbora.

Danes so se začela pogajanja za delovanje in delavoljno večino v državnem zboru; v parlamentarnih krogih je vse jako radovedno na izid teh pogajanj. V slovanskih parlamentarnih krogih so si že na čistem, da ta pogajanja ne bodo imela nikakih uspehov! Korespondenca „Zentrum“ javlja, da Slovani vztrajajo na stališču, da se ne smejo prepustiti v razpravo odsekov zahteve Nemcev, ki se tičejo ureditve jezikovnih in okrožnoladnih predlogov. V tem vprašanju je „Slovanska Unija“ solidarna, večina nje je pa tudi edina pri vprašanju, da naj se smatra vladna predloga glede pooblastilnega zakona za posojilo 182 milijonov kot politikum, ki se ne sme votirati, dokler se ne izvede rekonstrukcija kabineta. Pa tudi Nemci sami ne pričakujejo veliko od teh pogajanj, poslanec Pylvester pravi v „Salz. Volksblattu“, da ne more priti do sporazuma toliko časa, dokler se ne uredi jezikovne navedbe na Češkem, toliko časa se se pa tudi ne izvede na Dunaju najmanjša kooperacija. O delavni večini državnega zbora ne more biti toliko časa govora, dokler se ne predlože vse jezikovne navedbe narodnostnemu odseku. Ako se ne posreči urediti tega, tedaj ne bo preostalo vladi drugega, nego da razpusti državni zbor... i a to se mora zgoditi v najkrajšem času. pravi dr. Sylvester, sicer stojimo pred veliko katastrofo in finančelnim bankrotom.

Razpust o grskega državnega zbora.

Te dni zboruje permanentno v Budimpešti ogrski ministrski svet, ki se posvetuje

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[5]

III.

Rene si je pred zrcalom ogrnila tančico, ki se je ozko oprijemala njenega nežnega telesa; skozi njo so se videle bele, alabastrske noge, poleg grudi rožnato nadahnjene roke... razpustila si je svoje dolge lase, da so ji padali po hrbtu...

Bila je v resnici lepa, njene ponosne oči so gledale izzivalno naprej, kot da iščejo onega, ki bi se mogel ustavljati njenim čarom; dolgo časa je stala pred zrcalom, a vsaka njena kretnja je bila tako premišljena, mirna in dostojanstvena. — Vse njene misli so se osredotočile v eni točki ženskega samoljublja; drugi so nič, a jaz sem vse; pred mojimi pogledi se mora sklanjati vsakdo, v mojo bližino mora vsakdo, da se ga oklenejo moje roke, da ga potisnejo ob tla... in ta, ki je bil enkrat v njeni moči, ne vstane nikdar več, preveč moči je v njenih hrepenenjih, preveč maščevalnosti v njeni duši...

Odložila je tančico in se zopet oblekla v svojo jutranjo haljo, premišljevala je, kaj naj dela, a nikjer ni imela obstanka, klavir

je stokal vsled nervoznih pritiskov njenih prstov, hodila je k oknu, gledala na ulico, kjer so se sprehajali razni kavalirji in se željno ozirali do njenih oken; komaj se je ona prikazala tam, že so obstali in jo pozdravljali ponižno kot pozdravljaja hlapec svojega gospodarja. Ona pa je milostno komaj odzdravljala, njen obraz je bil resen, dasi bi se najraje iz dna srca nasmejala tem ljudem, ki plazijo za njo in se sučejo okoli nje kot muhe okoli pajčevine... Samo en smehlaj na njenem licu bi zadostoval — in približala bi se ji cela procesija teh ljudi sklonjenih glav in pasje udanosti.

Moški intelekt vedno pade pri pogledu na lepo ženo, v sebi ne čuti nič samostojnega, išče le trenutkov slasti in naslade; Rene je dobro poznala moško naravo, zato si je bila lahko prepričana, da je njen uspeh današnji večer neizogiben, da jo sprejme kot kraljico in svečenico Veneri.

Iz njenih misli jo je premotila služkinja, ki ji je prinesla brzjavko, odpre jo in prečita: Vračam se s svojo soprogo v domovino! Ob polu šestih pridem z brzovlakom; Henrik.

Nič kaj posebno ji ni ugajala vsebina brzjavke; sicer bi se po dolgi letih rada zopet enkrat sestala s svojim bratom, a danes ji njegov prihod ni bil v pravem času, danes ji lahko prečrta vse načrte... ali naj ostane z bratom... ali pa naj sprejme Wintrovo ponudbo... Premišljevala je in

se slednjič odločila za drugo. Brat in njegova soproga sta vled dolge poti gotovo utrujena, si je mislila, torej gresta v hotel takoj na prenočišče, ona pa se lahko izgovori, da ima v gledališču skušnjo, ki je ne more zamuditi!

Da bi je pa Winter predolgo ne čakal, napiše mu pismo in mu naroči, da naj jo pride ob devetih zvečer iskat z izvoščkom na njeno stanovanje...

Pogledala je na uro, štiri je bilo... oblekla se je počasi in stopila na ulico, z mirnim korakom je stopala elegantno po Ljubljani, zdajnzdaj se je nalahno sklonila njena glava, ko so se dvigali klobuki pred njo.

Šla je mimo pošte, kjer je zagledala že oddaleč Wintra v družbi mladega gospoda, barona de Minetti, ki ga je Rene poznala že delj časa kot velikega blaziranca. Ni ju hotela srečati, zato je zavila na drugo stran ulice, ali ona dva sta jo že opazila in jo globoko pozdravila. Rene se jima je prijazno nasmehnila in šla naprej po Dunajski cesti proti kolodvoru. Čutila je, kako jo spremljajo pogledali in opazke... ali obrniti se ni hotela, počasen skoro utrujen je bil njen korak, a njeni pogledi so švigali nemirno semintja...

Pred pošto pa sta še vedno stala Winter in de Minetti; posebno zadnji ni mogel ločiti pogleda od Rene, stegoval je svoj suhi vrat in jo spremljal z očmi, do-

kler se ni izgubila med ljudmi, ki so hodili po Dunajski cesti. Nato se obrne k Winteru in mu s prisiljeno naslajajočim glasom reče:

„Hehe, dragi prijatelj, prav res, hehe, čestitati ti moram na ti novi akviziciji! Hehe! Naravnost Ti povem, da lepše ženske ne najdeš v vsi Ljubljani! Jaz se samo čudim, da se jaz nisem prej spomnil nanjo! Hehe!“

Winter se je široko nasmejal in s silo potegnil k sebi svojega malega psička, ki ga je imel privezanega na vrvi:

„Vidiš, dragi baronček, zdaj mi moraš priznati, da sem jaz najzaslužnejši član naše družbe! — Zakaj sem to storil, po pravici Ti povem, da so mi neke dame postale že naravnost dolgočasne; jaz pa si želim vednih izprememb, zato sem poskusil pri Kovačevih, in kot veš, moj poskus se je posrečil. Lahko mi veruješ, da nam ne bo žal, ko bo Rene v naši družbi!“

Zadovoljno sta se smejala mlada kavalirja, ko sta šla proti glavnemu trgu, nista govorila dosti, a v sebi sta si oba slikala sladkosti in naslade današnjega večera...

Winter se je igral s svojim belim psičkom, ki ga je pustil, da se je zaletaval v mimoidoče pasante... de Minetti pa si je ves čas popravljal svoj monokel, ki mu ni hotel prav nič dobro stati na blaziranem obrazu.

(Dalje.)

o važnih političnih in personalnih vprašanjih; te dni pa tudi odločitev glede razpusta ogrskega državnega zbora, ki je bil poslan v svojem zadnjem zasedanju do 24. t. m. na počitnice, dokler se ne uredi razmere in reši kriza. V resnici pa se snide državni zbor že 21. t. m. v kratki seji in bo takoj razpuščen. Razpust se bo letos objavil izjemoma v zbornici in ne kot je bila doslej navada v kraljevem gradu. Ako ne pride cesar sam osebno v Pešto, da tam prečita prestolni govor o razpustu, stori to posebni komisar, ki bo skoro gotovo sedanjí ministrski predsednik grof Khuen.

Češki radikalci

Parlamentarna komisija čeških nacionalnih socialistov in državno pravnih naprednjakov je imela včeraj sejo, nakar se je zbral ves klub k plenarni seji. Razpravljalo se je o vseh tekočih važnih političnih vprašanjih, posebno so se razpravljale sledeče točke: nerešena afera aretiranega urednika „Svobode“ v Budjehicah, aretacija predsednika mirovnega zborovanja v Nachodu urednika Hybša! Sklenila se je skrajna opozicija proti današnji vladi, ki bodo proti nji nastopili češki radikalci z vsemi sredstvi! Češki radikalci so med češkimi parlamentarci edini, ki svoje politike ne prilagodujejo trenutnim razpoloženjem, ki stoje vedno v strogi opoziciji proti vladi! Njih vodja je eden najagilnejših čeških poslancev Vaclav Kiofač.

Dnevne vesti.

Naša zadnja konfiskacija. Šele danes smo pravzaprav zvedeli, zakaj smo bili v ponedeljek konfiscirani; da naši čitatelji zvedo, kako se postopa z nami, objavljamo v originalu dotični odlok deželnega sodišča, ki slove: Pr. VII 11/10. I. Erkenntnis. Im Namen Sr. Majestät des Kaisers hat das k. k. Landesgericht in Laibach als Präsidium auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft zu Recht erkannt: Der Inhalt des in der Nummer 6 der in Laibach in slovenischer Sprache erscheinenden Zeitschrift „Jutro“ auf der 2. Seite abgedruckten Notiz mit der Aufschrift: „Poročnik Mayer v Ljubljani“ begründet und an beiden letzten Sätzen beginnend mit „Prosimo pa izvestnega“ und endend mit „z junakom 20. septembra“ den objektiven Tatbestand des Verbrechens der öffentlichen Gewalttätigkeit nach § 99 St. G., respektive § 489 St. P. O. die von der k. k. Staatsanwaltschaft verfügte Beschlagnahme der Nummer 6 der Zeitschrift „Jutro“ bestätigt und gemäß der §§ 36 und 37 des Peßgesetzes vom 17. Dezember 1862. Nr. 6 R. G. Bl. pro 1863, die Weiterverbreitung derselben verboten und auf Vernichtung der mit Beschlag belegten Exemplare derselben und auf Zerstörung des Satzes des beanstandeten Artikels erkannt. K. k. Landes- als Präsidium, Laibach, am 8. März 1910. — Prijavili smo seveda priziv vsled te konfiskacije in radovedni smo, kako si bodo takrat znali tolačiti tiskovni zakon oni, ki v najnedolžnejši besedi najdejo javno nasilstvo.

Netaktnost ljubljanske Glasbene Matice. Čakali smo do današnjega dne, molčali smo, dasi so nam od več strani prihajale pritožbe o postopanju Glasbene Matice ali danes naj povemo naravnost, da je postopanje odbora Glasbene Matice, da se milo izrazimo jako netaktno! Gotovo so tam odločujoči krogi tako zaspani, da so prespali izhajanje tretjega ljubljanskega dnevnika,

da se niso zmenili za nas in nam pošiljali svojih notic o včerajšnjem svojem koncertu! Dobro, mi si to zapomimo in odslej so predali našega lista zaprti reklami za klerikalni Union od strani Glasbene Matice! Kot neodvisen politični dnevnik pa hočemo posvetiti malo več pozornosti gotovim ljudem pri Matici, da bodo spoznali moč slovenske žurnalistike, ki jo ravno nekateri Stritofi oblastno zanikavajo! Naj bodo prepričani, da imamo na razpolago dovolj materiala, ki govore o gnilih razmerah pri Glasbeni Matici, ki ga iznesemo pred javnost, ki bo morala nazadnje pometati izvestne ljudi, ki bodo gotovo našli svoje varno zavetje v unionski Ljubljani. — Gg. ljubljanski tovariši! Danes nudite c. kr. profesorju Antonu Stritofu priliko, se prepričati, je li njegova na naslov vseh ljubljanskih časnikov javno izražena žalitev utemeljena ali ne. Op. odgovor. ured.

Pisem anonimnih pisem. Zadnje dni nas neznani prijatelji, ki se podpisujejo z jako šovinističnimi imeni, obisipajo s celimi kopicami anonimnih pisem! Mi bi svetovali tem „prijateljem“, da naj imajo toliko poguma in nam povedo svoje častito ime, ali naj pa se potrudijo v naše uredništvo, kjer smo vedno pripravljeni, da se dogovorimo ž njimi prav prijateljsko!

Vzorne razmere vladajo pri direkciji ljubljanskega c. kr. učiteljskega. Revnejši dijakji dobivajo namreč z obvezo, da bodo 6 let po dokončani šoli služili na Kranjskem mesečnih 10 K, kar se izkaže tudi v spričevalih. Vendar pa reveži že 4 mesece zastoj čakajo na to podporo, dasi je v dijaški ekonomiji nepogrešljiv vsak vinar. Dasi so v spričevalih izkazali izplačanje vseh mesečnih podpor se to faktično ni zgodilo. Radovedni smo, kje tiči vzrok temu neredu, oziroma, zakaj ravateljstvo ne ukrene vse potrebno, da se odpravi ta nedostatek.

Proti svobodomiselstvu so rohnili tudi pri realskih eksercijah. Menda so se letos katehetje zarotili ugnati svobodomiselstvo med dijaštvom, ki pa vsled naravnega razvoja vedno lepše procvita.

V ljubljanskem nemškem gledališču se zopet sliši slovensko govorjenje, ker je obisk Slovencev vedno razveseljevejši za blaginjo nemške šmire. V ponedeljek je bilo v nemškem gledališču zopet precej Slovencev, ki so v eni sapi z Nemčurji tekmovali s prisiljenim in ostentativnem smehu ob zasmešanju ruskega jezika. V znak spoštovanja prihodnjic vse take „Slovenca“ debelo natisnemo.

Izrabljanje spovednice razumejo ljubljanski frančiškani prav izvrstno. Cela vrsta slučajev nam je znanih, ko je pater pritiskal na mladega dijaka-izpovedanca, naj kupi škapulirje, se vpiše v razne verske in klerikalne družbe in to v taki zvezi, da se je zdelo, kakor bi spadalo k odvezi, da bi bil torej to pogoj opravljene spovedi. Svoj pristop k raznim klerikalnim družbam pa najbinaznanili katehetom, kakor je priporočal frančiškan, da bo potem katehet imel informacijo pri protekciji. Uspehi tega sistema so že očitni in mi bomo o priliki še govorili!

Člani slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani raztegnejo svojo vsaj en mesec prekratko gled. sezono, ki se zaključí že 31. marca t. l. — z običajnim vsakoletnim gostovanjem v Gorici v veliki dvorani „Trgovskega doma“, pod protektoratom slavne „Narodne prosvete“. Število predstav bo enako lanskemu. Repertoire bo obsegal najnovejša in najmodernejša dela

v dramski literaturi: Roberto Bracco — „Izgubljenec“, Sophus Michaëlis — „Revolucijska svadba“. Avgust Strindberg — „Oče“, Gabriela Zapolska — „Morala ge. Dulske“. R. de Flers in A. G. de Caillavet — „Ljubezen bodi“, W. Somerset-Mangham — „Sebastijan“ (Jack Straw), P. Gavault in R. Charvey — „Gdč. Josette — moja žena“, G. Kadelburg in S. Presber — „Črni madež“. O. Walther in L. Stein — „Gospodje sinovi“ in A. Engel in J. Horst — „Svet brez moških“. Umetniško vodstvo vseh predstav bo v rokah režiserja g. Hinka Nučiča. Otvoritvena predstava bo v soboto 2. aprila: „Morala ge. Dulske“. V nedeljo 3. in na praznik 4. aprila se predstave vrše zaporedno radi praznika, ki pade na ponedeljek. Vse ostale predstave se vrše po presledkih enega ali dva dni v nastopnem redu: četrtek, sobota, nedelja, torek, četrtek, sobota, nedelja in torek. Slavna društva v Gorici in okolici prosimo uljudno, da blagohotno uvažujejo naše gostovanje, ki se zaključí v torek 19. aprila. V prostih goriških dneh prirede se gostovanja tudi v Tolminu in Ajdovščini. Slavno goriško občinstvo opozarjamo že danes na ta izredni dogodek v prid slovenski stvari na Goriškem in upamo, da bo tudi letos pozdravilo to gostovanje z mnogobrojnimi obiskom.

Telovadno društvo Sokol v Ljubljani priredi letos IV. kresno veselico na dirkališču in sicer v nedeljo, dne 19. junija, v slučaju slabega vremena pa na kresni večer, v četrtek 23. junija.

Slov. del. pevsko društvo Slavec v Ljubljani vabi na svoj občni zbor, ki se vrši dne 13. t. m. ob 3. popoldne v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ v Ljubljani. Obenem opozarja društvo Slavec na svojo veliko ljudsko slavnost, ki jo priredi dne 5. junija t. l. z najobširnejšim zabavnim sporedom. Bratska društva prosimo, da se pri svojih prireditvah ozirajo na ta dan.

Človeško lobanje iz turških časov? „Jutro“ je bil prvi list, ki je že v soboto prinesel poročilo o zanimivi najdbi človeških glav pri Štepanji vasi. To poročilo so posneli tudi drugi listi, med njimi zagrebški „Obzor“. Včeraj popoldne pa si je izkopnine ogledal eden naših urednikov na licu mesta. Zvečer nam je prinesel nekaj „spomina“ seboj in sicer: del pasje ter del zgornje konjske čelusti s popolnoma ohranjenimi zobmi. A zraven pa se tole zanimivo poročilo: „Izkopanine se nahajajo tik pod potjo novega dela Štepanje vasi-Kodelovo, na bregu med nanosom v Gruberjevem prekopu izkopanega gradiva in lesenim mostom na z ograjo obkoljeni parceli posestnika g. Florijana Lesjaka (po domače „Florijan“). Tu je bil nekdanj in sicer gotovo še l. 1780. desni stari breg Ljubljaničice. Takrat se je Ljubljaničica pri sedanjí deželni prisilnici zavila vzhodno proti Modelejevemu gradu (sledovi se še danes poznajo) ter tekla tik pod gradom (danes obstoji še „bajer“) nato malo nad sedanjem prekopom. Blizu današnjega mostu (pri Štepanji vasi) se je zavila zopet severozapadno (smer proti Selom) ter zapustila še danes obstoječi jarek ob poti po kodeljevem svetu. Morda ne bo odveč, če se s poročilom o najdbi obenem tudi to omenja. Je namreč značilno, da se najdba nahaja tik pod vrhom tega starega brega: Pokriva jo 20—25 cm debela plast produktivne zemlje — humusa, oziroma 60 cm do 1 m, računši celo plast od vrha položne strmine. Najbolj značilno morda za vse dosedanje izkopanine na Kranjskem pa je dejstvo, da se najdba na-

haja v dvehsi paralelno tekočih ravnih črtah ter da so na obeh teh črtah odkopane le glave, tesno stisnjene v gruclah po 28—30, vse položene z obrazom v zemljo. To je nekaj posebno zanimivo čudnega. Med posameznimi gruclami se je doslej izkopal tudi 5 pasjih in nekaj odlomkov konjskih okostenjakov. O človeških truplih pa razun glav, nobenega sledu. Izkopalo se je doslej vsega skupaj 130 človeških lobanj. To število pa se je tekom časa skrcilo na 82. Zato so skrbeli razni obiskovalci pretečene nedelje. Glavna spodnja črta meri kakih 50, druga, malo višje nad njo, približno 20 m dolžine. Prva je sedaj do polovice izkopana. Včeraj se je izkopal 28 glav. Dopoldne si je najdbo ogledal tudi kustos deželnega muzeja. Danes se prostor najbrže fotografira. G. Lesjak je že v zimi l. 1908/9. prišel na sled tej čudni najdbi. In sicer koncem glavne črte. Našel je takrat le neznatne koščke. Kazal jih je sosedom, pa so se le smejali, češ, to so navadne stare, nanešene kosti. Letos pa — bilo je dan 4. t. m., je zopet začel kopati za vrt. In tu šele je prišel na sled mrtvaškim glavam. Drugi dan jih je imel že 32 izkopanih. In sedaj glavno, kar vso javnost zanima, vprašanje od kod ta prečudna najdba? Nam se je v prvem poročilu izreklo mnenje, da se nanaša na francosko dobo nazaj. Da to ne odgovarja resnici, kaže že prvi pogled na debelost in lego plasti. Na vprašanje g. Lesjaka, je naš poročevalec odgovoril, da je ta iznajdba najbolj verjetno iz turških časov. „Tudi g. kustos je tega mnenja“, je odgovoril g. Lesjak. Najdba bi se dala iz dveh različnih razlogov tolačiti. Pa o tem prihodnjic.

Cerkveni nabiralnik pod Golovcem. Kakor znano, se je te dni v bližini Westrove vile pod Golovcem našlo razno vlomilno orodje. Včeraj pa so istotam našli še velik železni cerkveni nabiralnik.

Nočni streli na Golovcu. Sinoči okrog 11. ure je nočni čuvaj Pihler zapazil v bližini Westrove hiše na Golovcu dve sumljivi moški osebi se plaziti okrog. Ko ju je pozval, sta se spustili v beg. Ker se na opetovan poziv nista hotela ustaviti, je oddal za njima dva strela.

Zaradi „pomanjkanja prenočišča“ je sinoči mestna policija do polnoči preskrbela peterim osebam varno zavetje pod svojo streho.

Osuševanje barja. Včeraj se je pričelo prvo letošnje delo ob Gruberjevem prekopu. Za enkrat le z malim številom delavcev. Vsled zaprtih zatvornic je ob zgornjem delu kar mrgolelo ljudi, ki so si privoščili lov na ribe.

Iz južnih krajev k nam so se te dni vrnile povodnje tice ter jate divjih gosi in rac. Tu in tam jih je že opaziti tudi na ljubljanskem močvirju.

Zatvornice v Grubarjevem kanalu so te dni zaprli in struga je zopet z malo izjemo suha. S kopanjem in poglobljenjem se takoj prične ko dobi podjetništvo dovolj delavcev.

Zasipanje starih jam. Kakor znano, so ob gradnji južno-železniške proge od Zaloga do Ljubljane za nasip potrebovali mnogo materiala, osobito gramoza. Tega so najlažje dobili blizu te proge. Vsled kopanja tega gramoza so nastale na obeh straneh takrat jame, ki so se sčasoma popolnoma zasle. Zdaj se že zasipajo tako ob Dovozi cesti kot ob Martinovi cesti (Zelena jama) dalje.

Našla se je denarnica z manjšo vsoto denarja, par znamkami in železniško karto za Trbovlje. Lastnik naj se zgleda v upravnistvu „Jutra“.

„Grenkega“ sta se včeraj preveč naskraka delavca K. J. in njegova „boljša“ polovica. Samega veselja sta jo Gosposki ulici kričala v zabava radovednežev, dokler ju ni policija vzel v primerno varstvo.

Najdnino prilastila sta si krošnjar J. F. in služkinja J. M. Na ulici sta našla 20 K katere sta si „bratovsko“ razdelila. Služkinja se je s tem denarjem kupila čevlje. Zadnjo besedo o obeh pa bo imelo sodišče.

Dve mutasti zavrnil so včeraj dop. na južnem kolodvoru. Ena je imela novorojenčka seboj. Še le ko so poklicali babico K. ki je izpovedala kje in kdaj je bil otrok porojen, so ju pustili na vlak. Odpeljali sta se proti Zagrebu. Zakaj so jo zavrnil, ni znano.

Kolinska tovarna ob Martinovi cesti. Tovarna za kavine primesi, to domače podjetje, je dodelano! To pomlad bodo poslopja zunaj in znotraj ometana in na to prične tovarna s svojimi izdelki. Industrijskih podjetij se pri nas naš duh ne prime, drugi ljudje nam morajo dajati zgled in korajžo. Kadar pa kak tujec Neslovan pripelje v Ljubljano kak „pofel“, ga pa vse z denarjem obispa in zijaje občuduje — židovsko štacuno! — Slovenci imamo zdaj domačo tovarno za kavine primesi. Naša pot mora biti zdaj v. — Kolinsko tovarno!

Iz obrtnega sodišča. Včeraj popoldne sta se vršili dve razpravi. Predsedoval je

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Strindberg.

(Dalje.)

Ko pa je l. 1879. izšla Ibsenova „Nora“, nastopil je Strindberg z vso svojo ognjevitostjo proti njej in sploh proti pretiranemu poboževanju žene, katero je v švedsko literaturo upeljal Ibsen s svojim delom „Dukkehjem“. To ga je privedlo seveda v konflikt z mlajšimi zastopniki ženske emancipacije in tudi Ellen-Keyova se na večih mestih, posebno v „O ljubezni in zakonu“ peča s Strindbergovimi nazori. Razpor med spoloma se mu je od sedaj naprej zdel nepremosten, boj, ki se vrši tu se more končati le s tem, da eden polnoma podleže, a drugi doseže popolno zmago. Klasične njegove drame, ki dihaajo sovraštvo do ženske so: „Oče“, „Mrtvaški ples“, „Gospodična Julija“ („Fröken Julie“), „Upniki“, „Paria“, „Samuni“, „Močnejša“, „Igra z ognjem“, „Pred smrtjo“, „Prvo svarilo“, „Debet in Credit“ in „Materina ljubezen“. (1900). Njegovo privatno življenje ga je le utrjevalo v njegovih idejah. L. 1893 se je poročil z Dunajčanko Frido Uhl, od katere se je pa kmalu ločil in se l. 1901 v tretjič oženil z inteligentno in talentirano igralko Harriet Vosse, s katero pa tudi ni mogel ostati skupaj in se je pred par leti ločil tudi od te.

Štefan Großmann pravi z ozirom na Strindbergove ženitve, da je imel morda zato nesrečo, ker so bile njegove žene igralke ali literatke. „Opomnim naj le na to, da so ravno najstrašnejše karikature v Strindbergovih antifeminističnih dramah vedno in vedno večidel umetnice. Umetnost skvari skoro navadno značaj umetnika iz človeškega zločina pa vzrasto umetniške vrednosti. Kako je sivolasi Ibsen v svojem dramatiškem epilogu napadal umetnika Rubeka, ki je udušil ljubezensko življenje v ljudeh, ko jih je degradoval do epizod. Ženska, katere mišljenje korenini še bolj v instinktih se vsled umetnosti še korenitejšje iskvari.

Strindbergove ženske imajo vse nekaj literarnega, torej izkvarjenega. On se je svojim doživljam — če se sme verjeti njegovim izpovedim in vse Strindbergove knjige so izpovedi — udal popolnoma neliterarično, a tako popolnoma, da „maček“ ni mogel izostati. Za Strindbergove verodostojnosti pa govori tudi to, da ga do starosti ni poučila nobena izkušnja. Zaljubljenec se namreč ne da poučiti. Vedno in vedno se je vrgel v najdivjevši vrtnec, išoč žene tam, kjer je njegova nada upala na mir. Kar pa je našel ni bil mir, ampak boj spolov. Da mož in žena v svojem najnotrajnejšem bistvu nista enaka, so spoznali že milejši duhovi, celo liriški mislec Ludovik Feuerbach je pisal petdeset let pred Strindbergom: „Najvišji, vseobsežajoči, neolčljivi principiji so življenje (ali ljube-

zen) in misel. Individualizacija, eksistence teh principijev pa sta mož in žena. V ženi se koncentruje princip življenja, v možu pa misli.“

Feuerbach je seveda sanjal združenje življenja in misli, nagonov in razuma. Strindberg pa je z vsemi pretiravanji protagonista opisoval veseli boj spolov, ki se imenuje ljubezen.

Strindberg ni bil mož, ki bi opazoval znanstveno boj spolov, spuščati se je moral vedno v lastne doživljaje in vsako spoznanje plačati z lastno krvjo in lastnimi živci. Njegova osebna usoda je bila zastrupljena s tem, da so bile njegove žene literatke ali slikarice ali igralke. (Dalje.)

Slovensko deželno gledališče. Danes t. je v četrtek se uprizori prvič velezabavna ljudska igra Waltherja in Steina „Gospodje sinovi“, ki jo je za naše razmere lokaliziral prof. Kobal. V glavnih ulogah nastopijo gg. Verovšek, Nučič in Iličič ter gdč. Kanpljerjeva. Ta predstava je obenem za nepar abonente na sedeže. V soboto se poje zadnjič v sezoni priljubljena Jarnova opereta: „Logarjeva Krista“, v nedeljo popoldne se uprizore drugič in zadnjič „Gospodje sinovi“, zvečer pa „Dolarska princeza“. — Drama pripravlja Roberto Braccove „Izgubljenec“ in A. Medvedovo tragedijo Kacijanar. To sta zadnje dve dramski noviteti v tekoči sezoni.

odni svetnik dr. Papež, prisednika pa gg. Rojina, krojaški mojster in Piškur, pekovski pomočnik. — Mihaela Poljanec, natakarka toži hotelirko Marijo Novak za 14dnevno plačo po 3 K na dan, radi nepravilne odpovedi. V soboto, dne 26. februarja jo je v posredovalnici Novotny gospa Novak sprejela v službo s pogojem, da nastopi še le drugi ponedeljek službo, namreč dne 7. marca. Precej drugi dan ji prinese tudi knjižico. Čez dva dni pa izve Poljanec, da ostane še prejšnja natakarka v službi — zaradi tega se hoče prepričati osebno pri gospe Novak — kako boče ž njo. V torek dobi gospo, ki ji noče nič določenega povedati. Čez 1 uro pa ji prinese kuharica knjižico in s tem je bila odslovljena. Sodišče prizna tožiteljici pravico in obsodi gospo Novak na 30 K 80 vin in povračilo vožnje iz Jesenic ter sodne stroške.

Druga razprava: Alfred Lazar, snažilec posode toži vodjo hotela „Uniona“ g. Ivana Bračiča za 14dnevno plačo v znesku 20 kron radi nepravilne odpovedi. Dne 1. marca sta Lazar in neki natakarkar popivala od 3. ure zjutraj do 1. popoldne po gostilnah Bostjančič, Kovač in tudi v kavarni Leon in v pijanosti nastopi po 1. službo ali plačilni natakarkar ga spodi spat. Tisti dan sprejme Bračič, vodja hotela, novega snažilca v službo in za tega je bilo treba postelje. Zvečer mu pa rečejo, naj gre spat na tisto posteljo, kjer je poprej spal Lazar, ki naj ga prepodi! Ker mu ni šlo tako gladko z oblačenjem, pa pride ša sam vodja Bračič v sobo in napodi Lazarja. Lazar je pa mislil, da je odslovljen in odšel iz hotela Union. Ko drugi dan hoče imeti Lazar svojo knjižico in denar za 14 dni v znesku 20 K, ni dobil ničesar. Bilo je zaslišanih veliko prič, ki so izpovedale jako neugodno o poslovanju v hotelu Union. Lazar sam je rekel: „Ko bi vedeli, kaj vse se tam godi! Sodišče je ugodilo Lazarjevi pritožbi in obsodilo Bračiča na 30 K globe in povračilo mezde Lazarju.

Kaleidoskop.

Pomlad prihaja...

Svež veter, močan od vonjav po zemlji, je prepihal ulice. Ljubljansko blato se smeje pod vedrim nebom v svoji mastni, sočnorjavi barvi, in vrabci na strehah se snubijo s takim kričanjem, kakor da je vsak dimnik židovska borza.

Zame ima bližnja spomlad predvsem dva znaka, po katerih se izdaja: naravna strast zaljubljenosti je prvi med njima. Kako ne bi bila? Človek je kakor žival, pije več kot žival — zakaj ne bi ljubil še mnogo več in raznovrstnej? Drevesa si pripravljajo nove oblake in nove klobučke — naše Ljubljančanke jih že imajo; krila šume s prevzetnim šumom gozdov in diše po celih vrtovih — kako ne bi? Spomladi so vse vonjve močnejše... — Oči so bolj željne drugega spola, zapeljiveje se bliskajo, in ne brez uspeha: tudi moški nosijo zlikane hlače, nove klobuke in vse drugo, in sučejo palice z bolj omejenim številom prstov nego pozimi.

Da, da, vsak ptiček išče gnezdeca, kamor znese svoje jajčke...

Drugo znamenje pomladi ne spada v salon; toda v javnosti, ki je vselej govno-željna, ga lahko omenim: ako hodiš v tem času na prostem, te lopijo korak za korakom tiste vonjave po nosu, ki spadajo med nerazdružljivo spremstvo človeškega življenja, navezanega na dolgočasni misterij prebave. Vso dolgo zimo so ječale v svojih podzemeljskih temnicah; zdaj bruhajo z elementarnim patosom na solčni dan ter manifestirajo, da so, in hočejo, da jih uvažuješ...

To vstajenje smradov pa se ne razteza le na ozko področje besede; resnica in pravica sta spomladi vobče močnejši, in tirata liki dve burji tudi vse druge zle duhove na dan. Včasih se odpre tak vulkan sumljivih plinov prav tam, kjer bi človek najmanj domneval...

In letos se je zgodaj pričelo: še ko je ležal sneg je zapihalo z bratske Hrvatske po slogi njihovih in naših očetov domovine, doma pa smo kihnil nad balado o hranilnih knjižicah in oporoki, kakor se je razlegla med Sentjakobom in Šenklažem; in v Trstu so parfumi Mazelletove afere nekoga tako dušili, da se je zahvalil in odromal tja, kjer ni klerikalnih kandidatov... Z radovednostjo čakamo: spomlad še ni pri kraju.

Torej, gospoda, če namerjate hudo falotovati, prihranite nam rajši še kaj za prihodnje leto; vi, medames et messieurs izpodrožniškega Pariza, sadite letos svoje vijolične šopke tako, da jih nam ne bo treba duhati; in ti, prijatelj Kdorkoli, ki imaš snazno vest in prijetno ljubico — objemi jo krepkeje, poljubi jo brzo: cvet pomladi se osiplje, tudi v srcih in v željah... King-Fu.

Iz slovenskih krajev.

Vrhnika.

Čarovnik in Vrhnika. — Še dandanes, v prosvitljenem dvajsetem stoletju, se najdejo ljudje posebno v našem ljudstvu, in to ne samo med nižjimi sloji, ampak celo med inteligenco, ki trdno in sigurno verujejo v najneverjetnejše stvari. Naj omenim le pomembo sanj za loterijo, nesrečo označujoči petek, usodepolno številko 13, srečanje stare babe pri lovcih itd.: vse to so stvari, ki jih ljudje resnično verujejo.

Umevno je, da izrabljajo takšne vraže razni prefriganci v svojo korist, in lahko-vernost drugih jim je na ta način postala prav prijeten in večkrat dobičkanosen postanski zaslužek. Pred par dnevi se je dogodil na Vrhniki, oziroma v neki vasi na Dolenjskem slučaj, ki je v tem oziru posebno zanimiv, ker je tokrat „čarovnik“ svojo ulogo naravnost izvrstno rešil, ter tako storil svojemu klijentu imenitno uslugo in dobroto. Bilo pa je tole: Čarovnik, ki slovi daleč naokolu za silno „kunštnega“ dobi pred nekaj dnevi iz neke vasi na Dolenjskem od neke žene pismo le-te vsebine: „Ker sem v silni stiski, sem se obrnila do raznih ljudi za svet in neka žena mi je nasvetovala, naj se obrnem do Vas, ki znate baje celo hudiča izgnati. No, in ker sem prepričana, da mi more pomagati edino kakšna višja moč, se obračam do Vas. Že nekaj časa imam v Ameriki moža in kakor po navadi, mi je poslal tudi sedaj precejšno svoto denarja. Odprla sem pismo ter shranila denar v masne bukvice, misleč, da bo tako najbolje shranjen. Brez skrbi sem položila knjigo na omaro in šla po svojih opravkih. Drugi dan sem morala iti v davkarijo, da odrajtam „fronke“. Grem torej k omari po denar. A skoraj me je zadela kap — denarja ni bilo nikjer, masna knjiga prazna... Lahko si predstavljate, kako sem bila in kako sem se žalostna... Toda nekaj me drži še pokoncu in to ste Vi, ki ste že toliko ljudem pomagali na čudežen način do zdravja in tolažbe. Ali prosim Vas, usmislite se me in pišite mi, kaj mi je storiti, da pridem zopet do svojega denarja.“ — Vrhniki čarovnik je malo pomislil, nato pa se je vsedel in napisal nesrečni ženi pismo: „Takoj, ko prejmete to pismo, pojdite po vsi vasi, od sosedov, do sosedov, od človeka do človeka in kogarkoli boste videli, vsakomur pokažite tole pismo, v katerem pravim: če jutri ne bo Vašega denarja na oknu Vaše sobe, prišel bom jaz sam iz Vrhnike na Dolenjsko, jaz, ki poznam vse dobre in hude duhove, prišel bom in s prstom pokazal onega, ki Vam je ukradel denar.“ — In glejte čudo! Žena je pokazala vsem sosedom pismo vrhniskega čarovnika in tolika je bila vera v njegove besede in strah pred njegovo čudodelno močjo, da je tat v resnici še isto noč prinesel denar na ženinino okno. No, in kaj je pač hotel storiti drugega? Ali naj čaka, da pride čarovnik sam iz Vrhnike ter s prstom pokaže nanj in reče: „Ti si tat!“ Potem gotovo ne uide roki pravice. Boljše je torej, da pri-nese na skrivaj ukradeni denar na okno, in nihče ne bo vedel, kdo je bil tat. — Na ta način je bilo trem pomagano: žena je dobila ukradeni denar nazaj, tat ušel kazni, čarovnik pa je dobil za svoj dober svet 20 kron in — renomé.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 9. marca. V današnji seji poslanske zbornice je predlagal poslanec Baumgartner prosto poštnino občinskih uradnih pošiljatev. Finančni minister Bilinski je v daljšem govoru priporočal hitro in ugodno rešitev včeraj predložene vladne predloge glede najetja 128 milijonskega posojila; ko je apeliral na zbornico, da naj takoj reši to predlogo, so se mu opozicijski poslanci iz Slovenske Unije in sicerijalni demokrati ironično smejali. Za njim je govoril krščanski socialista dr. Geßman, ki je obžaloval, da vlada ni skupno z davčnimi predlogami predložila predloge glede posojila, da bi se rešile skupno v prvem in drugem čitanju. Nadalje je predlagal popolno reformo kartelov, ki so na vse strani škodljivi. Dr. Kramar je kritiziral ponemčevalno železniško upravo, vsled česar je prišlo do ostrega konflikta med Nemci in Slovani, odgovarjal mu je za Nemce poslanec Redlich. Krščanski socialista Liszt priporoča večje varčevanje vojne uprave, ki zahteva vedno večjih prispevkov. Socijalni demokrat Diamand govori o korupciji pri galiških železnicah. Seja državnega zbora je bila končana ob štirih, nakar je sklical Pattai, predsednik zbornice, sejo načelnikov, ki je pa ostala vsled vstrajanja slovenskih poslancev pri svojih zahtevah brezuspešna.

Omajano stališče grofa Aehrenthala.

Dunaj, 9. marca. Stališče grofa Aehrenthala je jako omajano vsled njegove ne-

spretne ruske politike. Listi „Reichspost“ in „Vaterland“ mu očitata, da je podkopal ugled avstrijske diplomacije, da mu tudi ne morejo pomagati razni inšpicirani članki, kot je bil današnji v „Vossischer Anzeiger“.

Pogajanja med vlado in „Slovansko Unijo“ — razbita.

Dunaj, 9. marca. Ministrski predsednik baron Bienenrath je sprejel danes v avdijenci takodoposlanca „Slovanske Unije“ in in se razgovarjal z njimi o političnem položaju. Pogajanja glede sporazuma z Nemci in deloljubne večine v parlamentu so se razbila.

Lueger v agoniji.

Dunaj, 9. marca. Lueger že leži ves večer v agoniji, toda ker je njegova konstitucija tako močna, upajo da ostane živ še do jutri; drug bolnik ne bi živel v takem slučaju niti uro več.

Wilhelm potuje.

Berlin, 9. marca. Cesar Wilhelm se je odpeljal danes na yachti „Deutschland“ na otok Helgoland.

Velika nesreča.

Lvov, 9. marca. Danes je iz neznanih vzrokov nastal v vasi Pwiližcie v hiši nekoga kmeta požar. Spravili so že vse na varno, kar se kmet spomni, da ima neke neke denarja skritega; kakor blazen plane v gorečo hišo. Ko to zapazijo njegova žena in petorica otrok, planejo obupani za njim. Komaj pa so bili v hiši, podere se strop in pokoplje vseh sedem za seboj.

Škof Marschall.

Dunaj, 9. marca. Škof Marschall, ki je demisioniral vsled imenovanja tržaškega škofa Nagla koadjutorom dunajskega kardinala, je danes odpotoval v Palestino.

Ruska policija v Parizu.

Pariz, 9. marca. Ruska vlada je sklenila, da pomnoži svojo tajno policijo v Parizu.

Volitve na Španskem.

Madrid, 9. marca. Volilno gibanje je v največjem teku, med strankami so se sklenili kompromisi, da bodo imeli liberalci večino.

Pariško gledališče na Dunaju.

Dunaj, 9. marca. Tu se prične gostovanje slavnega pariškega gledališča Porte saint Martin, ki uprizori na Dunaju senzacionalno Rostandovo komedijo „Chantecler“ potem njegovega „Cyrana de Bergerac in še par novejših francoskih del.

Štrajk v Trstu.

Trst, 9. marca. Danes so stopili v štrajk težaki v tržaški novi luki nahujskani po govorih in agitacijah nekdanjega socialnega demokrata Pagninija. — Ako se ne ugoti njih zahtevam, se je bati, da izbruhne jutri v Tustu splošen štrajk.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Gospodje sinovi

Ljudska igra v treh dejanjih. Spisala Oskar Walther in Leon Stein. Za slovenski oder priredil Fran Kobal.

OSEBE:

Anton Pesjak, mesar in sušilec	Verovšek
Franca, njegova žena	Bukšegova
Tone, njegov sin	Iličič
Gusti, njegova nečakinja	Kandlerjeva
Hren, posestnik in državni poslanec	Daniilo
Rudolf, visokozolec, njegov sin	Nučič
Franč Zdešar, vinotržec	Bukšek
Marija, njegova žena	Juvanova
Mara, njegova hči	Winterova
Anica Podlesnikova, Marina prijateljica	Iličičeva
Zan, služabnik pri Hrenovih	Meglič
Mesarski pomočnik	Peček
Prodajalničarka	Rakarjeva

Mesarski pomočniki.

Godi se v sedanosti v Ljubljani.

Modna trgovina

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg šte. 2

najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo krasnih, najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe predpasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke, vezene in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko izbero zavratnic, ovratnikov in manšetov. Nogavice in rokavice. Steznik po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin.
Najmanjši znesek 50 vin.

Kupljo se stari umetniški časopisi n. pr.: „Megendorfer Blätter“, „Jugend“, „Moderne Kunst“, „Simplicissimus“ etc.

Ponudbe pod: „L. L. 1000“ na upravništvu „Jutra“.

Krepak učenec se sprejme v neko tukajšnjo trgovino. Kje, pove iz prijaznosti uredništvo „Jutra“.

Pomožni pisar, pomočnik sprejme takoj primerno nočno ali dnevno službo sluga, oziroma pisarja itd. pri podjetju, časniku, zavodu. Ponudbe pod „Mr. 165, Sp. Šiška.

Kupi se pes-čuvaj po nizki ceni. — Ponudbe pod „A. B.“ upravništvu „Jutra“.

Kupi se še dobro ohranjeno kolo s prostim tekom.

Ponudbe upravi „Jutra“ z navedbo cene pod „L. J.“

Anica. Danes v četrtek Te pričakujem ob določenem času na določenem mestu! — S. A.

Dāmo, ki je bila opozorjena na današnjo številko „Jutra“, prosim da javi svoj naslov pod „O. T.“, poste restante, Ljubljana.

Ona gospodična v vijolet obleki, ki je bila opozorjena včeraj na list „Jutro“, se prosi ako je mogoče svidenje. Odgovor pod „20/20“ na upravništvu „Jutra“.

Zabavna korespondenca. Mlad gospod želi korespondirati z duhovito gospodično. Šifra „Zabava“, poste restante, Ljubljana.

Gostilna s koncesijo v sredini mesta se odda takoj v najem.

Kje, pove upravništvu „Jutra“.

Prodajam najnovejše spomladanske obleke za gospode od K 8— naprej, za dečke od K 4— naprej.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Matej Orehek, Ljubljana

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Gostilna

s koncesijo v sredini mesta se odda takoj v najem.

Kje, pove upravništvu „Jutra“.

Kupujte „Jutro“

Dobiva se v tobakarnah
po 4 vinarje.

Gostilna „Pri panju“

Vegova ulica št. 10

se priporoča za mnogobrojen obisk

lastnik **Leonardo Galante**

ima najboljše pijače; dobiva se izborni
„pelinkovac“, goriška, istrska in dalmatinska
vina po najnižji ceni.

„Jutro“

se prodaja po 4 vinarje v na-
slednjih ljubljanskih tobakarnah:

Dolenc Jerica, Prešernova ulica.

Šubic Evgenija, Hôtel „Union“.

Pichler F., Kongresni trg.

Šešark Fran, Šelenburgova ulica.

Treo Julijan, Sv. Petra cesta.

Zupančič Ivana, Kolodvorska ul.

Kanc Albina, Sv. Petra cesta.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Blaž M., Dunajska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Kleinstein, Jurčičev trg.

Kustrin A., Breg.

Bizjak, Gosposka ulica.

Fuchs Marija, Marije Terezije c.

Elsner M., Kopitarjeva ulica.

Sušnik Z., Rimska cesta.

Podboj Z., Sv. Petra cesta.

Mrzlikar, Sodnijska ulica.

Košir Jul., Hilšerjeva ulica.

Franzot, Šiška.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Kotnik F., Šiška.

V prihodnjih številkah priob-
čimo tobakarne iz drugih krajev,
kjer se prodaja „Jutro“.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svojo trgovino ur, juvelov, raz-
ličnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih
oprav itd., itd. 6/10—1

Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Kri! in okusno pijačo daje le dr.
pl. Trnkoczyja sladni čaj pod
imenom „SLADIN“! Pije se brez
kave, čaja, kakao; z malo mleka
in sladkorjem.

Moč! S tem prihranite 50% na
denarju pri gospodarstvu.
Kdor naroči najmanj 5 zavitkov
po pošti v glavni zalogi lekarne
pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranj-
sko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo po-
potrjuje mnogo-
brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa
stane 50 v.
Zahtevajte ga pri svojem trgovcu!
Sladni čaj ni sladna kava, katere
hranilna moč se deloma vsled
žganja uniči!

„UNDERWOOD“

pisalni stroj

je najtrpežnejši, najpraktič-
nejši in najhitrejši.

Ponaredili so ga vsi sedanji
najboljši stroji. Da se uve-
rite o njegovih vrlinah, ga
zahtevajte na brezplačno
poizkušnjo.

Cenovniki zastoj.

Zastopstvo za Kranjsko

IVAN PERKO

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 8.

Cvetlični salon ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in
trakove. Velika zaloga na-
grobnihi vencev. Zunanja
naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

Ivan Soklič

v Ljubljani

Pod Trančo št. 2

priporoča cenj. učiteljstvu svojo veliko
in bogato zalogo 12—8

klobukov, slamnikov,

čepic, peres itd.

vse po najnižjih cenah.

Vsi ki varujejo svoje čevlje pred
pokanjem in trganjem rabijo
edino samo

Jurjevo čistilo (kremo)

ki je v svoji dobroti gotovo nedosegljivo.

Dobiva se povsod.

3/10—1

Za pomladansko sezijo

ravnokar dospele v velikanskem številu najnovejše obleke, površniki, ra-
glani in športne obleke za gospode in dečke.

Najnovejša konfekcija za dame in deklice

kakor tudi pariški in berolinski modeli.

— Cene priznane nizke. —

„Angleško skladišče oblek“ O. BERNATOVIC

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5.

MATIJA PIKL

restavrater

v Ljubljani, Wolfova ulica

priporoča svoja

dolenjska vina in vedno sveže pivo.

Mrzla in gorka jedila okusno priprav-
ljena po najnižjih cenah.

Postrežba točna.

Postrežba točna.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Matija Pikl.

Delniška glavnica:
K 3.000.000.

9/10—1

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond:
K 350.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.